

Oscar Larios

LA ROSA DELS VENTS

**Conte musical
per a conjunt orquestral simfònic
de grau elemental**

E704

web catàleg edició paper: www.clivis-music.com
web edició digital (pdf): www.clivis.cat

Per comprar les partitelles ref. E715 cal posar-se
en contacte amb Clivis Publicacions: clivis@clivis.cat

Obra encarregada de la Fundació Camerata XXI per a les colònies musicals,
estrenada el Juliol de 2010

Amb la col·laboració
de la Fundació Autor

fundació autor

Ref. E704

ISWC: T-0428226521

Ed. Impresa

ISMN: 979-0-3502-0770-9

Dip. Leg. B-16579-2012

Ed. Digital

ISMN: 979-0-3502-0783-9

Dip. Leg. B-16880-2012

Primera edició: Juny 2012

Edita: CLIVIS Publicacions

Milà i Fontanals, 14, 3r. 9a. - Tel. (34) 934 588 989

08012 Barcelona - clivis@clivis.cat

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, tret d'excepcions previstes per la llei. Adreçis a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

Cualquier forma de reproducción, distribución, comunicación pública o transformación de esta obra solo puede ser realizada con la autorización de sus titulares, salvo excepción prevista por la ley. Dirijase a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necesita fotocopiar o escanear algún fragmento de esta obra.

Any form of reproduction, distribution, public communication or transformation of this work can only be done with the permission of their owners, except where exempted by law. Go to CEDRO (Centro Español reprographic rights, www.cedro.org) if you need to scan or photocopy any portion of this work.

Presentació

La Rosa dels Vents és un conte musical per a conjunt orquestral simfònic de grau elemental i narrador. L'obra és un encàrrec de Xavier Blanc, president de la fundació Camerata XXI, per a les colònies musicals infantils que anualment organitza la fundació des de fa més de vint anys. Va ser estrenada en el mes de juliol de 2010 amb una primera adaptació als músics que formaven, en aquelles colònies, el conjunt orquestral simfònic. Aquesta edició ha estat revisada i orquestrada per a procurar la màxima adaptabilitat de la plantilla instrumental de que disposi cada conjunt.

L'obra ha estat composta y arranjada per a ser interpretada per músics que, com a mínim, cursin el tercer o quart curs de grau elemental. Així doncs, tant el llenguatge utilitzat com les tècniques d'execució s'ajusten al nivell tècnic de cada instrument en aquests cursos. Per tal de facilitar la lectura als petits músics la partitura es presenta sense indicació d'armadura.

A nivell pedagògic l'obra resulta interessant pel fet de treballar diferents tècniques de composició i diferents estils musicals, cohesionats entre sí mitjançant la narració. Així podrem escoltar des de una dansa àrab o una cançó de bressol en forma de cànon, fins a un quòdlibet amb temes populars andalusos. Incorpora ritmes seductors com el swing, escales i modes evocadors que ens aproparan a cultures com ara la celta o la xinesa, o fins i tot tècniques de composició més pròpies de la música de cinema. Aquesta barreja d'estils musicals esdevé molt atractiva a l'alumnat per la seva varietat melòdica, harmònica i rítmica, afavorint la seva motivació. Aquesta, alhora, serà la impulsora de l'aprenentatge de noves tècniques d'execució, d'ampliació de registres així com de la consolidació de digitacions i altres aspectes tècnics apresos a la classe d'instrument. Els que impartim classes o dirigim algun conjunt instrumental sabem que la motivació és el recurs més efectiu per a captar l'atenció: si un alumne està motivat s'esforçarà en aprendre (si li agrada l'obra que interpreta no li suposarà un esforç treballar-la).

L'entusiasta acollida que vaig rebre per part dels alumnes el dia de l'estrena, va ser la millor recompensa i crítica que em podien oferir. Aleshores em vaig adonar de l'encert de combinar en una sola obra tota aquesta amalgama d'estils musicals tant dissemblants entre sí.

Finalment vull agrair a Xavier Blanc la seva confiança al encarregar-me l'obra i a Elisenda Climent, directora de CLIVIS Publicacions, per editar-la. Gràcies a tots dos per confiar en mi.

Oscar Larios Perea

Barcelona, febrer de 2012

Plantilla instrumental

2 Flautes

Oboè (o Flauta III)

2 Clarinets en si bemoll

Fagot (o Fagotino, o Clarinet en si bemoll III)

2 Trompes en fa I i II (o Saxofon alt en mi bemoll)

Trompeta en si bemoll

Trombó (o Saxofon tenor en si bemoll)

Percussió Orff (2 intèrprets): Glockenspiel, metalòfon, triangle, carilló de mà, tambor xinès de mà, caixa xinesa, pal de pluja, picarols, bongos, pandereta i castanyoles.

Bateria: bombo, caixa, tom-toms, xarles, i dos plats suspesos (tipus Ride i Crash). <Piano

Violins I

Violins II

Violes

Violoncels

Contrabaixos (o Violoncels II)

Adaptabilitat del conjunt instrumental

El número d'instrumentistes que poden formar part de cada secció és obert, i queda supeditat al bon criteri del director i a la formació de cada conjunt. Així doncs, podrem duplicar oboès, clarinets, fagots o trompetes a voluntat, sempre i quan hi hagi un bon equilibri de veus amb la resta d'instruments. El número de flautes, tant de primeres com de segones, es pot incrementar fins a tres intèrprets, duplicant fins i tot amb un flautí la flauta I. En cas de no disposar d'oboè es pot substituir per una o dues flautes. El fagot està limitat a un registre que permet ser substituït o reforçat per un fagotino o per un clarinet en si bemoll. El mateix passa amb les trompes i trombons que tenen el seu equivalent en els saxofons alts en mi bemoll i els tenors en si bemoll respectivament. Trobareu totes aquestes partícels adaptades i transportades per a cada instrument, així com una partícels addicional de

La Rosa dels Vents

Índex de les peces

1. La torre dels vents
2. Invocació
3. Bòreas i la tonada de la tramontana
4. Cècias i el cànon de gregal
5. Euros i els perfums orientals de llevant
6. Apeliotes i el Sirocco de xaloc
7. Notos i la dansa àrab de migjorn
8. Lips i el quodlibet de garbí
9. Zèfir i el swing de ponent
10. Esciró i l'aire celta de mestral

La Rosa dels Vents

Us vull explicar una història increïble que em va succeir, fa uns quants anys, en un viatge sobtat a Grècia. Era un estiu xafogós... i ple de mosquits, com aquí! Tota la família vam viatjar a Atenes perquè el meu pare, que és arqueòleg, havia de dirigir unes excavacions a la part baixa de l'Acròpolis. Ens vam instal·lar en un petit apartament de la capital, molt a prop de les excavacions. Els primers dies, la mare i jo vam visitar els monuments més importants de l'antiga Grècia, però, un cop vistos, la ciutat no ofería gaires propostes per a un noi inquiet com jo, i m'avorria una mica. El pare treballava tot el dia a les excavacions. Un matí li vaig demanar d'acompanyar-lo. En un primer moment no va voler, però, quan vaig haver posat en pràctica les meves infal·libles facultats de persuasió, amb carona i veueta d'angelet, va accedir i em va deixar que l'acompanyés a les ruïnes. Jo estava emocionat i impacient per l'endemà, i feia bots per tot el pis mentre m'imaginava tota mena de tresors ocults a les excavacions.

Al dia següent, a trenc d'alba, el pare i jo vam matinar molt per arribar puntuals a les excavacions, ubicades en un espai al peu de l'Acròpolis, a la part antiga de l'àgora romana. Jo caminava a poc a poc, encaTw(Uss.)ddormiterò, qudatge s que cridàoc,
A
A

dtj

A

b r ú i x o b a (i , c
a
Ua

A

—Aquest és Bòreas, déu del vent del nord i, com pots veure en el relleu, bufa el vent fred del nord a través d'un gran cargol de mar.

Llavors, la Rosa va fer sonar la flauta amb una nota llarga (la flauta toca la nota corresponent a Bòreas), i va dir amb veu solemne:

—Bòreas, déu del vent del nord, porta'ns els sons de la tramuntana! Èol t'ho demana!

L'orquestra toca:

II. Invocació (Bòreas)

Aleshores, una brisa suau i freda m'acaricià voltant de cap a peus tot el meu cos, i les cigales, que fins aleshores havien cantat infatigables, van callar de cop.

L'orquestra toca:

III. Bòreas i la tonada de la tramuntana

—Que bonica aquesta tonada, Rosa. M'ha transportat als paisatges de neu i glaç de l'Àrtic, sota els colors de l'aurora boreal... Així doncs, la tramuntana és el vent del nord i Bòreas el seu déu?

—Això mateix. El mot "tramuntana" prové del llatí *transmontanus*, que vol dir "d'enllà de les muntanyes". Quan bufa aquest vent, el cel sol presentar un blau puríssim.

—Podem també invocar el déu del nord-est i sentir quins sons ens porta?

—És clar que sí.

Ens vam situar sota el següent relleu i vaig demanar a la Rosa que m'expliqués qui era aquell déu i quin vent representava.

—Aquest és Cècias —va respondre—, déu del vent del nord-est. Bufa de gregal, i el cistell que duu és ple de calamarsa.

La rosa va tocar amb la flauta la nota corresponent (la flauta toca la nota corresponent a Cècias), i tot seguit, amb veu ferma, va dir:

—Cècias, déu del vent del nord-est, porta'ns els sons de gregal! Èol t'ho demana!

L'orquestra toca:

II. Invocació (Cècias)

La brisa suau tornà a fer remolins al nostre voltant i la brúixola que la Rosa duia a la mà va embogir, fent voltes i voltes, fins que, tot d'una, s'aturà assenyalant el nord-est.

L'orquestra toca:

IV. Cècias i el cànon de gregal

—Rosa, aquesta música m'ha recordat una cançó que em cantava la mare per anar a dormir.

—Ho has encertat. És una cançó de bressol molt antiga.

—Però la sentia moltes vegades, com si la melodia es trepitgés a si mateixa.

—És clar, perquè és un cànon: una forma de composició que utilitza una tècnica que consisteix a fer que les diferents veus o parts que entren successivament interpretin la mateixa melodia, però començant en moments diferents.

—Rosa, podem invocar el déu de l'est i sentir quins sons ens porta?

—Fem-ho.

La Rosa em va agafar per la mà i ens vam situar sota el relleu d'Euros, un avi amb barba vestit amb un mantell. Llavors, la Rosa va tocar amb la flauta la nota corresponent (la flauta toca la nota corresponent a Euros) i, amb aquella sonoritat de veu impostada, va dir:

—Euros, déu del vent de l'est, porta'ns els sons de llevant! Èol t'ho demana!

L'orquestra toca:

II. Invocació (Euros)

Altres cop el vent suau tornà a fer remolins al nostre voltant, i una altra vegada la brúixola de la Rosa s'aturà de cop. Ara però, assenyalava l'est.

L'orquestra toca:

V. Euros i els perfums orientals de llevant

—Caram, Rosa! Realment Euros ens ha dut els perfums d'orient, gairebé els he olorat! I fins i tot m'ha semblat veure la gran muralla de la Xina imperial.

—Com que veig que t'han agradat els sons que ens ha dut Euros, jo, si fos de tu, li donaria les gràcies, no fos cas que ens ploqui; ja saps allò de "Pluja de llevant no deixa res davant".

—Oh! Gràcies, Euros, gràcies, gràcies! —vaig respondre, fent una reverència no gaire ben feta, i la Rosa es va posar a riure.

—Rosa, quin és el vent que bufa del sud-est?

—És el xaloc, i el seu déu és aquest: Apeliotes —va respondre, mentre assenyalava el seu relleu—. Aquest jove que porta fruita i gra és conegut als indrets mariners per les onades de calor que sol dur. És creença popular que quan bufa el xaloc els peixos no piquen. A Mallorca, els mariners solen dir: "Vent de xaloc, mar molta i peix poc". Arranca del nord d'Àfrica i del Sàhara, i, en el cas que ploqui de xaloc, gairebé segur que la pluja serà de fang. També rep el nom de sirocco i provoca canvis d'humor i mals de cap a les persones més sensibles. Vols que l'invocuem?

—Si us plau!

La Rosa, per invocar Apeliotes, va tocar una nota llarga amb la flauta (la flauta toca la nota corresponent a Apeliotes) i, en veu alta, va dir:

—Apeliotes, déu del vent del sud-est, porta'ns els sons de xaloc! Èol t'ho demana!

I L

O L

M der mis eri s = 110

Flauto I

Flauto II

Obo

Cla n tto I
n b

Cla n tto II
n b

Fagotto

Co no I
n fa

Co no II
n fa

To ba
n b

To bon

P cu on
O ff

Triangle

(B qu t s d f t)

Pla (C sh)

Batt a

m mi (mp. G) —

olia (mp. Eb)

P anofo t

M der mis eri s = 110

V ol n I

V ol n II

V ole

V oloncell

Contrabbass

m d Cèc s

m d Cèc s

m d Bò s

m d Cèc s

m d Bò s

m d Bò s

Me al- l on

m d Bò s

III B

u

Adagio cantabile = 70

Fl. I

Fl. II

Ob.

Cl. I

Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Perc.

Bat.

Pno.

lo ken

(B q. d fust) (B q. d f t)

To ag (mp. D)

Adagio cantabile = 70

sempre legato

V. I

sempre legato

V. II

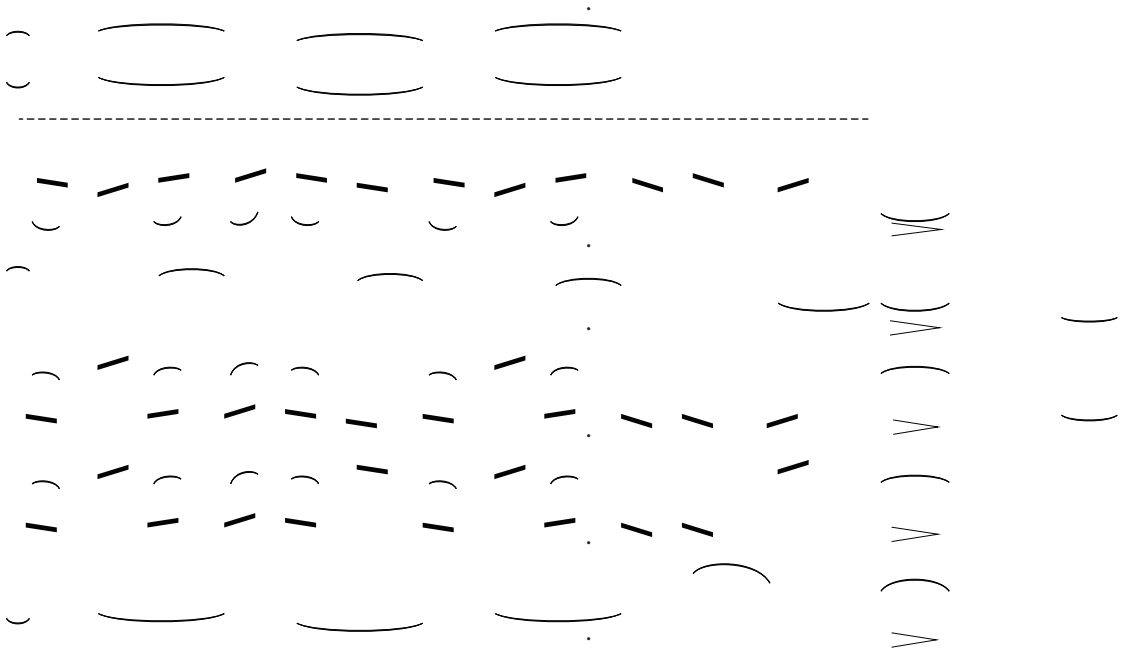
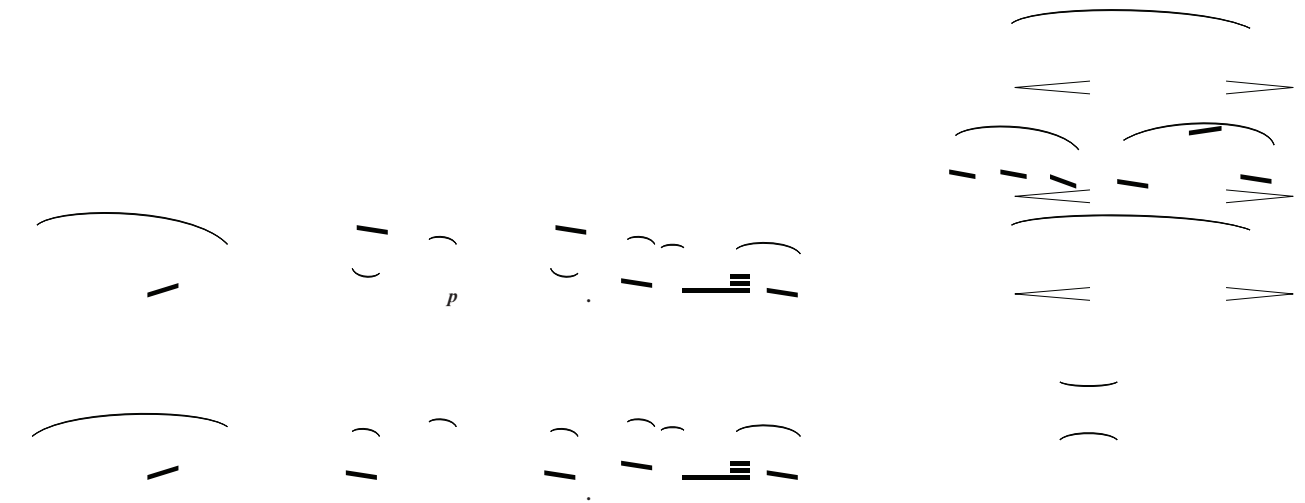
sempre legato

Vle.

sempre legato

Vc.

Cb.

IV C

g g

A da te espressivo = 106

Fl. I

Fl. II

Ob.

Cl. I

Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Perc.

Bat.

Pno.

A da te espressivo = 106

V. I

V. II

Vle.

Vc.

Cb.

pizz

pizz

9

V Eu p u

Adagietto = 76

Fl. I

Fl. II

Ob.

Cl. I

Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Perc. **Ta or xin e à**

Bat. (B. f t) **To ag (mp. C)**

Pno.

V. I **Adagietto = 76**

V. II

Vle.

Vc. *liss* *liss* *liss*

Cb. **pizz**

Handwritten musical notation on a page numbered 9. The notation includes various rhythmic symbols such as slurs, accents, and rests, arranged in several vertical columns. Some symbols are accompanied by the letter 'r' followed by a period.

Allegretto = 120

Handwritten musical notation for the 'Allegretto = 120' section. It features slurs and accents over notes, with the word 'im' written below some of the notes.

Allegretto = 120

Handwritten musical notation for the second 'Allegretto = 120' section. It includes slurs and accents, with the word 'pizz' written to the right of the notes and 'im' written below some notes.

pizz

pizz

pizz

pizz

A da te = 90

Fl. I

Fl. II

Ob.

Cl. I

Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Perc.

Bat.

Pno.

A da te = 90

V. I

V. II

Vle.

Vc.

Cb.

Me al-l on

Allegro sostenuto = 138

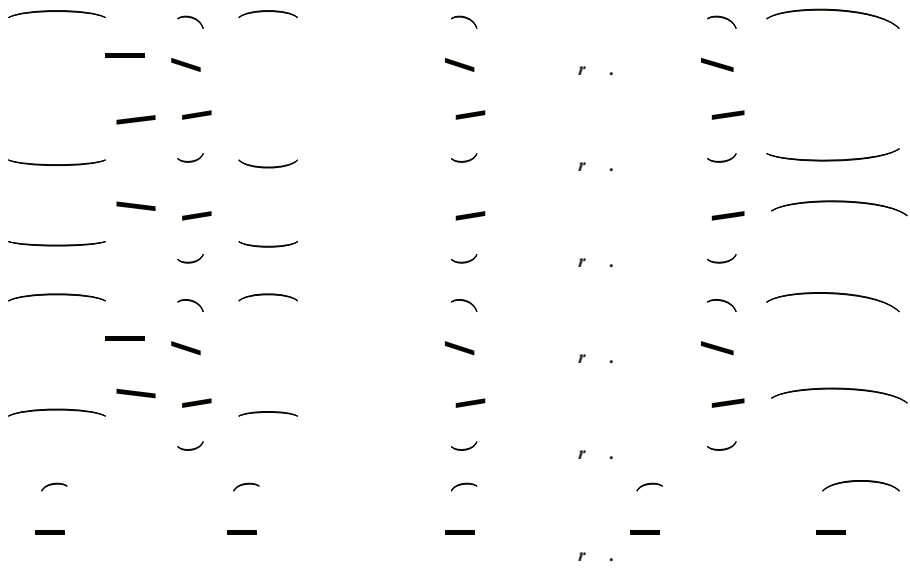

pizz

pizz

pizz

pizz

Pal e l ja

(B qu t s d f t)

To ag (mp.D)

VII N

b

g

A da te espressivo = 96

poco accel

Fl. I

Fl. II

Ob.

Cl. I

Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Perc.

Bat.

Pno.

(B qu t s d fust) To ig (mp. D)

A da te espressivo = 96

poco accel

V. I

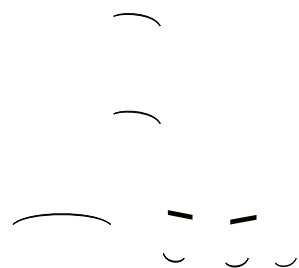
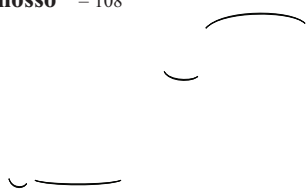
V. II

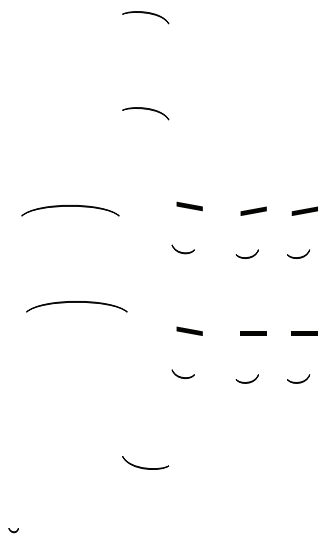
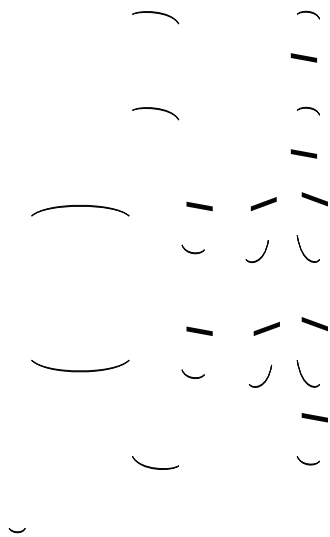
Vle.

Vc.

Cb.

più mosso = 108

VIII L p u b g b

Allegro molto = 168

Fl. I

Fl. II

Ob.

Cl. I

Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Perc.

(Esc mb t s)

Bat.

Pno.

Allegro molto = 168 Cop d'arquet al faristol (3)

V. I

Picar de peus (1)

V. II

Picar de peus (1)

Vle.

Picar de peus (1)

Vc.

Picar a la caixa (2)

pizz

Cb.

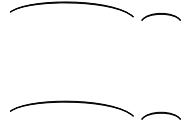
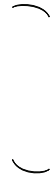
(1) Piqueu amb un dels peus a terra com si portéssiu la pulsació.

(2) Piqueu amb els dits a la part alta de la caixa.

(3) Piqueu suaument amb la part baixa de la punta de l'arquet la zona del faristol on recolzen les partitures.

16

a anyole

To ig

(mp. A)

I

g p

Moderato = 100 *Amb swing* (♩ = ♩³)

Fl. I Fl. II Ob. Cl. I Cl. II Fg. Cr. I Cr. II Tr. Trb.

Me al- l on

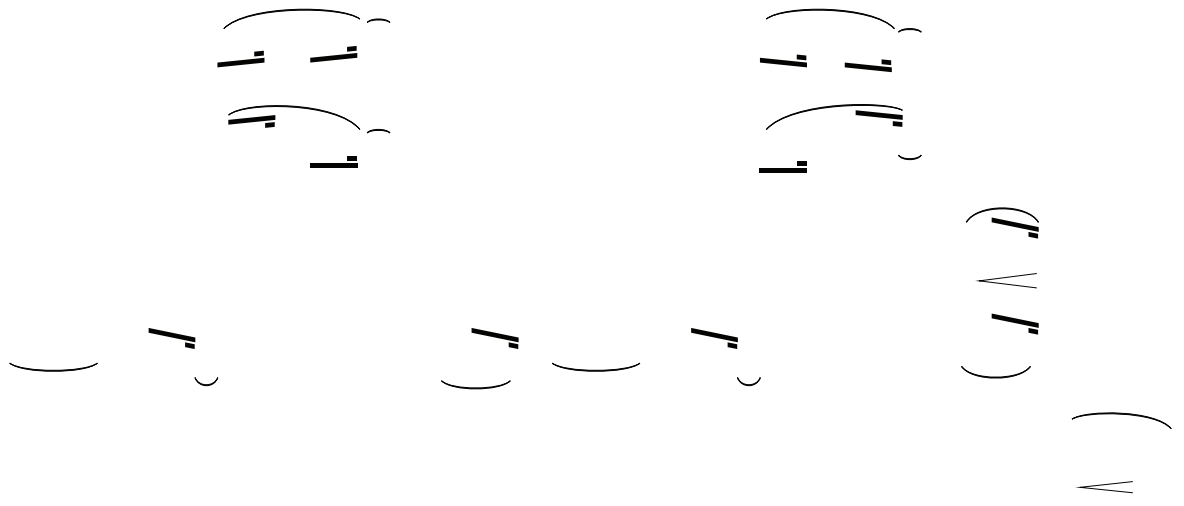
Perc. (Esc mb t s) **Pla a a ena**

Bat. Pno.

Moderato = 100

V. I V. II Vle. Vc. Cb.

pizz *liss*

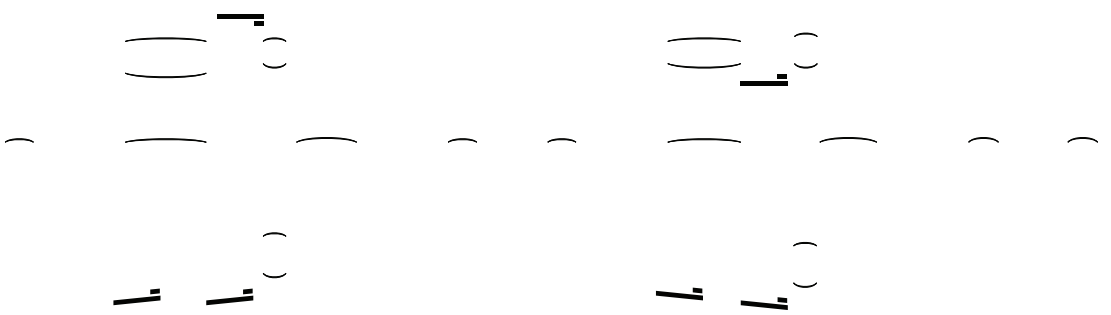

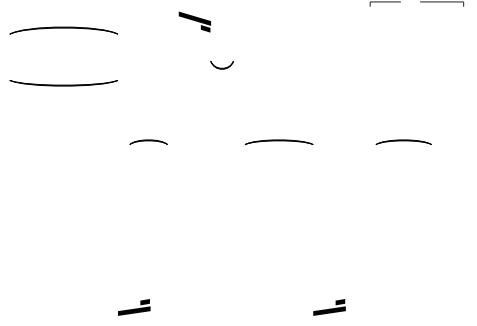
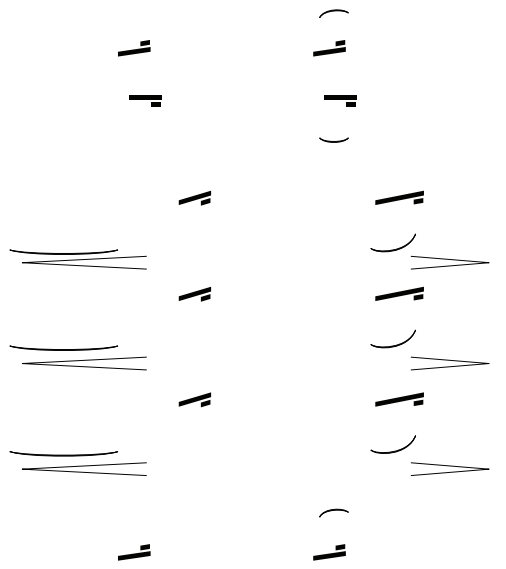
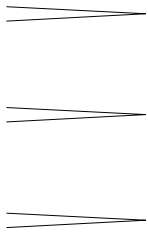
pizz

pizz

pizz

pizz

arco [[

arco [[

arco [[

arco

1.

1.

1.)

1.)

1.)

1.)

1.)
kq

1.)

1.)
1.)
1.)

an

m

E

A da te = 94

Fl. I
Fl. II
Ob.
Cl. I
Cl. II

Fg.

Cr. I

Cr. II

Tr.

Trb.

Pan ere a

Perc.
(B q. d f t)
Bat.
(mp. D)

Pno.

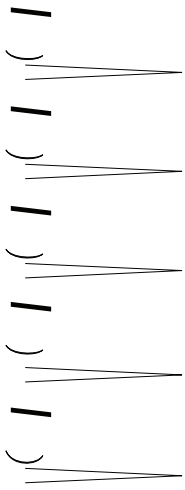
A da te = 94

V. I
V. II
Vle.
Vc.
Cb.

pizz

pizz

Poco più le to

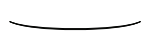
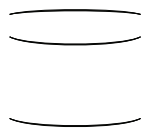
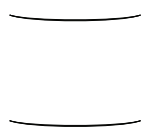
Poco più le to

arco

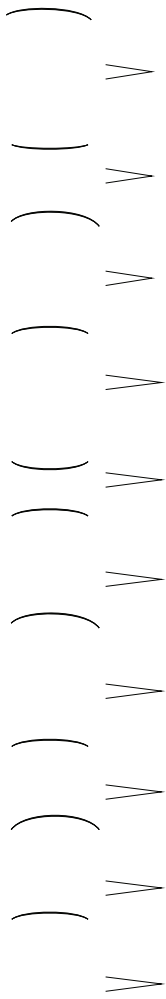
arco

arco

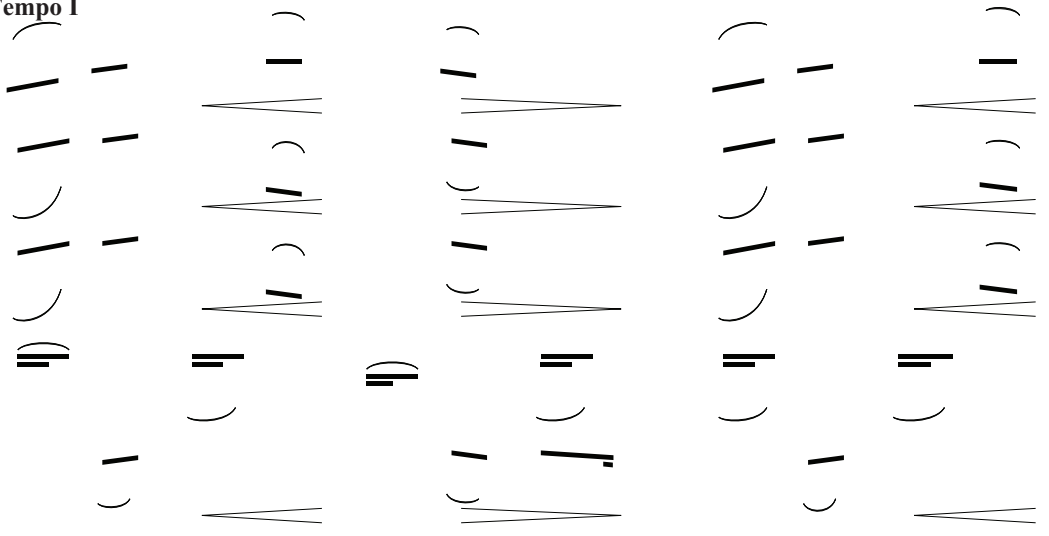

15

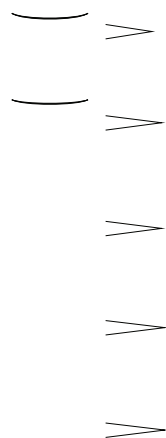
poco rit

Tempo I

poco rit

Tempo I

